

מול האויב

באמת בהסדר תבעיה? או — אולי ישנן סיבות אחרות...

אבל דיני בכך. ואיני חפץ לשמוע על הפרה מלה נוספת. יש להפסיק את השתייה הפושעת, ובדונמים המתפנים יש לגדל גידולי תעשייה. למזלנו הפרה היא הכתם היחיד, שאפשר להד- ביק בנו! מלבד זה הרי אנו בסדר. ענף אחר ענף מגיע הודות למאמצנו להספקה עצמית מלאה! אצא לי ואטייל בשדות ואשאב את הנחת הד- רושה לי כדי להמשיך את חיי השאננים בהתאם לגדרש מעובד-אדמה. והנה שוב כמעט שנכ- שלתי בדבר-עבירה: מדי פעם בעברי על יד המרעה הזורע, אשמתי, התעלמתי מהכל ונהניתי כתמיד מיופים של השדות, אולם מיד נתפכחתי והבנתי שזה מחוץ לתחום, הרי זה שייך לאויב. הגברתי את צעדי ונמלטתי לגן הירק, לשטח המ- עובד והמוכן לזריעת תפוחי-אדמה. כמה יפה זה, אמרתי לעצמי, וכולי זורח מאושר, סוף סוף יש פה גם משהו חיובי. אולם פתע הקדירו פני, הרי רק לפני כמה ימים קראתי בעיתון הפועלים שלי, שרמתם המוסרית של המשקים הוותיקים תיקבע לפי הינזרותם מגידול תפוחי-אדמה ולפי ויתורם עליו לטובת ההתישבות הצעירה. אכן ואכן. הרי במקום תפוחי-אדמה אפשר לגדל גי- דולי תעשייה נדרשים.

המשכתי בדרכי מתוך תקווה להגיע לתחומה של יצירה. הלא מרחוק מרמזות לי בריכות הד- גים של המשק. כמה יפה כל זה ולאיוה הישגים נאים הגענו עד כה. אולם לפתע נמחץ מוחי האטום בברק המדע והמחשבה המודרנית: הרי הדגים שותים מים, ועוד איך! — וכיצד אפשרי לסבול דבר שכזה. אין זה חשוב כלל שרוב המים היו ממילא נשפכים אל הים ללא כל תועלת. מים, הרי זה מים ואסור לזלול בהם. מלבד זאת גם דגים אפשר להביא מחוץ לארץ. צריך להפסיק פעם את הבזבזנות הזאת ולגדל גידולי תעשייה גואלים על השדות המתפנים!

עוד לא נואשתי והמשכתי בדרכי. הנה הגעתי אל שטחי המטע ולגטיעות. החדשות וגאוותי העצמית גאתה בי בהתאם לאינדקס. שטחים

הצרה היא, שהכל כל כך שליו סביבי ומוכיר יותר אוירה של אידיליה כפרית, מאשר מלחמה. אולם אני ערוך מול האויב ואין להוליקני שולל. בכל זאת מטרידות אותי מחשבות שונות. הרי אין זה אויב שמכבר הימים. הרי רק אתמול היה ידיד, אולי מפני זה כואב כל כך שהפך פתאום לאויב. ואני — מה לא עשיתי מתוך דאגתי לטובתו של אויב זה? גרתי באוהל, ואותו שיכנתי בבנין בטון מרוות. וכאשר רציתי לגשת לבנק ביתי, אמר לי פתאום: „לאט לך, הרי אין לי עוד סככה מטיפוס צפון-אמריקה. כמה זמן אוכל להחזיק מעמד במבנה בטון זה? מה יכולתי לעשות — ויתרתי על ביתי ובניתי לו סככה מהטיפוס המבוקש.

משער אני שניחשתם נכון. המדובר הוא באר- תה פרה, שהפכה לאויב המדינה. דבר זה אי אפשר יותר להסתיר, או להסוותו וגם לא להת- עלם מכך ולעצום עינים. אויב הוא אויב. אתם טוענים שעוד אתמול היתה הפרה ידיד. וכמה שמחנו כשהעלתה את תנוכתה מדי שנה. מה זה חשוב. היום היא אויב ויש להתנהג בהתאם לכך. יש לשחוט אותן עד אחת, שזכר לא ישאר מהן... אתם שוב טוענים שרק לפני שנתים נחשב היה לפשע לשחוט פרה חולבת. אתם מרגיזים אותי. מה מענין אותי מה שהיה אתמול, כשאין זה מענין איש (להיפך, כולם מנסים לשכוח). היום היא אויב וחסל...

אין להסתיר יותר את העובדות. היא שותה מים, הרבה מאוד מים. היא שותה לא בדליים אלא בדונמים מלאים, ומי מסוגל לרוות צמאך בלתי מוגבל זה? לו לפחות היתה אוכלת רק תערובת, שאנו מביאים מחוץ לארץ — מילא, אבל לשחות מלוא-דונמים לארוחת-בוקר! — זה לא ייתכן. שוב אתם באים בטענות מיושנות שהפרה צורכת היום פחות דונמים, מאשר אי- פעם. ואם היא נכשלה בעודף יצור, הרי אפשר להסדיר את זה בלי היסטריה. וכי מתרגשים היום, כאשר משק רוצה לזרוע 100 דונם ירקות ומקבל אישור רק למחציתם? כל הטענות האלו הן ילדותיות ומיושנות. קודם כל, כלום מעונינים

עושים זה מסוכן. ממש חומר נפץ. הנה, אויב אחד גידלנו למדינה, את הפרה, ועכשיו אנו מגדלים עוד כמה אויבים אפשריים, הירקות, הדגים, העופות, הפירות. ואם זה ימשך כך גם להבא, הרי יבוא היום שמישהו יאמר כי גם אני האויב! קדרו פניו של בצלאל היקר ואמר: „אי אפשר לראות את הדבר בצורה כזאת מדעית. נכון שההישגים שלנו עולים לפעמים על התכנית ובמקום שמחה זה עלול לגרום לצרות, אולם נכון גם זה שבארצנו מותר לכל אחד לבוא ולבקר את החקלאות ולא רק מתוך גישה עניינית. אלא גם באופן מחלט, ובעיקר, בלי הידיעה הנחוצה. אולי כדאי לאמר פעם בקצת זהירות גם כאן: חכמים, הזהרו בדבריכם!”

מה לעשות, עובדה היא: דבריו של בצלאל תמיד מרגיעים אותי. אולם נזכרתי, ששכחתי לגמרי: הרי עלי להודו להכין את השטח כראוי, כי עיקר שכחתי להגיד לכם: שאני, שאני בענף... המגדל גידולי תעשיה.

רחמים

כפר-המכבי

(הועתק מ„אגרת לחברים” מס' 366)

נרחבים נטועים עצים צעירים. האם יש דבר יפה מזה? פעם שמחנו על כל עץ ועץ והנה כאן אלפים רבים, כל זה נטענו בכוחותינו וזה צריך להבטיח גם את עתידנו. אולם, שימו לב, נמתין רגע — הרי גם עצים אלה, כאשר יניבו יעברו על הצריכה המקומית — וכי אפשר להכריח אנשים ישרים ואזרחים נאמנים לאכול פירות? ובעצם, וכי לא מסתתר גם כאן האויב מאחורי כל עץ?

כאן כבר נעצבה עלי רוחי ומחשבות קשות תקפוני. נדמה לי שבצורת, ארבה וכותנה — (בעיקר כשצריך לחרוש לפני היבול) אינם מהווים בסיס מספיק לקיום המשק. אולם בענייני כלכלה הריני בור גמור, למרות שלמדתי פעם שעתים במרוכז.

הלכתי איפוא אל בצלאל, זה הוותיק הנחמד שלנו, שבכל דבר הוא מוצא רק את הטוב ומדבר על אמונה מתוך אמונה. אמרתי לו: „הנה בצלאל, חוסר המים במדינה הגיע עד נפש ואין מה לעשות.” „הכיבד? — הוא שאל — האיננו עושים די?” — „לא ולא”, — עניתי לו — „כל מה שאנו

